

впровадження міжнародних стандартів щодо юстиції, дружньої до дитини – пріоритетне завдання держави, адже право дитини на захист у кримінальному провадженні є невідчужуваними.

1. Про схвалення Національної стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року : розпорядження Кабінету України від 18.12.2018 № 1027-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1027-2018-%D1%80#Text>

2. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016. *Відомості Верховної Ради України*. 2016, № 31, ст. 545.

3. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2004, № 3-4, ст. 211.

4. Положення про програму диференційованого виховного впливу на засуджених «Формування життєвих навичок у неповнолітніх засуджених»: затв. наказом Міністерства юстиції України від 07.09.2021 №3157/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1179-21#Text>.

Микола ЧЕРЕПАНОВ

студент ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Марина ПОЛЩУК

доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

ЮРИДИЧНИЙ ФАКТ- ПІДСТАВИ ДЛЯ ФАКТИЧНОЇ ОБҐРУНТОВАНОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ВІДНОСИН

На сучасному етапі розвитку українського цивільного процесу юридичний факт є основною підставою виникнення цивільних процесуальних відносин. Дане питання є актуальним, що підтверджується багатьма працями науковців, які висвітлювали юридичні факти. Окреме місце юридичні факти займають у доктрині цивільного процесуального права, адже він дає підстави для фактичної обґрунтованості правового регулювання цивільних процесуальних відносин.

Серед науковців, які досліджували юридичні факти С. Алексєєв, С. Зінченко, В. Ярков, М. Рожкова, О. Братель та інші.

Метою даного дослідження є визначення категорії юридичних фактів

та їх значимості для цивільного процесуального права.

Здійснення правосуддя у цивільних справах передбачає наявність певних відносин між судом та іншими учасниками процесу, що регулюються нормами цивільного процесуального права. Проте самі по собі правові норми не породжують правових відносин, суб'єктивних прав і юридичних обов'язків. Норми об'єктивного права лише установлюють критерії можливої або допустимої поведінки у суспільстві, обумовлюють варіантність можливої поведінки і забезпечують їх охорону в межах юридичної конструкції правового відношення [1]. Тому юридичні факти виконують важливу роль у процесі «сполучення» із нормою права, приводячи її в рух, задля подальшої реалізації юридичних наслідків.

Виникнення категорії юридичних фактів зумовлене практичною потребою охопити єдиним поняттям досить різноманітні передумови виникнення та перетворення конкретних правових взаємовідносин між людьми, тобто у безпосередньому взаємозв'язку з формуванням та розвитком правових відносин [2]. Норма права – це базова категорія, навколо якого розгортаються правовідносини, але вона не є підставою виникнення правовідносин.

Аналізуючи юридичну літературу, юридичний факт в цивільному процесуальному праві прийнято розуміти певні життєві обставини, з якими пов'язується виникнення, зміна або припинення цивільних процесуальних правовідносин [3]. Також варто зазначити, що юридичний факт розглядається як явище, що підлягає правовій оцінці та є основою для висновку про можливість використання, дотримання та застосування норми права з метою регулювання певного суспільного відношення.

Щодо класифікації юридичних фактів, то першим серед юристів юридичні факти класифікував Є. Васьковський, поділивши їх на дії та події. Дії є загальними життєвими обставинами, що залежать від волі людини і нею створюються, а події – виникають не в залежності від волі людини [2]. У контексті цивільних процесуальних відносин юридичні факти можна представити у вигляді народження фізичної особи, внаслідок чого у неї виникає цивільна процесуальна правоздатність, проте задля набуття юридичної значимості такої події потрібно вчинити відповідні процесуальні дії. Також серед юридичної літератури є поділ юридичних фактів на абсолютні та відносні. Абсолютні являють собою явища, що не пов'язані з вольовою діяльністю людини (стихійні лиха, природна смерть особи), а відносні – виникають з волі суб'єктів, але незалежно від них розвиваються (смерть у результаті вбивства людини) [3].

Отже, юридичні факти є головною підставою виникнення цивільних процесуальних відносин та мають істотне значення для суб'єктів цивільного процесуального права.

1. Ярошенко І. Юридичні факти як підстава виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Наукове видання: юридичні факти в системі правового регулювання. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. 2015. С. 625-630. URL: <http://idpnan.org.ua/files/zbirnik-nauk.-prats-konf.-dnistryanskiy.pdf>.

2. Штефан А. Процесуальний юридичний факт та його ознаки. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2017. № 1. С. 54-60.

3. Братель О. Г. Юридичні факти-події як складова цивільних процесуальних юридичних фактів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки*. 2015. Вип. 4(1). С. 93-97.

Анастасія ЧЕРНЯК
студентка Університету
митної справи та фінансів
(м. Дніпро, Україна)

ОГРОНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЩОДО ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Сучасний світ невинно прогресує інформація набуває поширення дуже швидко, людство робить нові відкриття в тому числі й інформаційні, саме тому актуальність даної теми полягає у розробці систем охорони інформації, що стосується держави, бо саме державна таємниця є найціннішим ресурсом прогресивних держав світу. Захист такої інформації є вкрай важливим для національної безпеки держави, державних органів, підприємств. Органів самоврядування, організацій тощо. Система правовідносин має провідне місце у становленні інституту державної таємниці, оскільки щодня держава здійснює правове регулювання, що призводить до необхідних змін у законодавстві України.

Основною метою роботи є правовий аналіз державного законодавства, визначення сутності та правових засад режиму державної таємниці та пропонування сучасних методів вдосконалення захисту державної таємниці.

Дане питання викликало інтерес серед таких провідних науковців, як: А. Агапова, Ю. Бауліна, Д. Бахраха, В. Шкарупи, О. Андрійкова, Р. Калюжного, В. Артемова, А.Благодарного.

Правову основу режиму державної таємниці становить Закон України «Про державну таємницю», де в ст. 1 зазначено, що державна таємниця – вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки, охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній Актуальні проблеми сучасної науки і правоохоронної діяльності. безпеці України та які визнані у порядку, встановленому цим Законом, державною таємницею і підлягають